

**EDUSKUNNAN VALTIOVARAINVALIOKUNNAN HALLINTO- JA TURVALLISUUSJAOSTO
27.9.2017****HE 106/2017 vp, HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI
VUODELLE 2018, 24.30. KANSAINVÄLINEN KEHITYSYHTEISTYÖ****24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö**

- Valtion kehitysyhteistyömenojen arvioidaan vuonna 2018 olevan yhteensä 886,3 miljoonaa euroa, joka vastaa tämänhetkisten ennusteiden mukaan noin 0,38 prosenttia bruttokansantulosta
- Varsinaiseen kehitysyhteistyöhön esitetään yhteensä 546,3 miljoonaa euroa.
- Kehitysyhteistyössä panostetaan valtioneuvoston selonteon painopistealueisiin:
 - o naiset ja tytöt
 - o kehitysmaiden talous ja kestävät työpaikat
 - o demokraattiset ja toimintakykyiset yhteiskunnat
 - o kestävä veden ja energian saatavuus sekä ruokaturva.
- Suomi kiinnittää erityistä huomiota tyttöjen ja naisten oikeuksiin, mukaan lukien seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja –oikeuksiin.

Alueellisesti Suomi painottaa Afrikkaa.

- Suomen kehityspolitiikka ja -yhteistyö perustuvat kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda
- 2030 toimeenpanoon Suomen ulkopuolella. Tämä tapahtuu tukemalla kehitysmaita kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa sekä edistämällä globaalissa toimintaympäristössä tarvittavia muutoksia.
- Käyttösuunnitelman mukaisesti monenkeskiseen kehitysyhteistyöhön ohjataan 169 miljoonaa euroa, maa- ja aluekohtaiseen kehitysyhteistyöhön ohjataan 133 miljoonaa euroa, humanitaariseen apuun 70 miljoonaa euroa, tukeen kansalaisjärjestöille 65 miljoonaa euroa ja Euroopan kehitysrahastoon 56,5 miljoonaa euroa.
- Hallitus pitää pitkän aikavälin tavoitteena kehitysrahoituksen nostamista YK:n tavoitteen mukaiseen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta.
- **Kipupiste:** BKTL:n nousu on positiivinen asia, mutta aiheuttaa kehitysyhteistyön rahoituksen prosenttiosuuden pienentymisen 0,38 %:in.

24.30.88 Finnfundin pääoman korottaminen

- Momentille esitetään 10,0 milj. euroa uusien osakkeiden merkitsemiseen.
- Määräraha on kehityksen ulkopuolinen.

24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset

- Kehitysyhteistyön finanssisijoituksiin esitetään 130,0 milj. euroa.
- Määrärahaa saa käyttää finanssisijoituksiin osana Suomen kehitysyhteistyötä.
- Määräraha on kehityksen ulkopuolinen.
- Vuoden 2017 talousarvion finanssisijoitusmäärärahan (130 miljoonaa euroa) suurin osa tullaan kohdistamaan Maailmanpankkiryhmään kuuluvan IFC:n (International Finance Corporation) ilmastorahastoon sekä pienempi osuus suomalaisen kansalaisjärjestön vaikuttavuusinvestointirahastoon (tämä vielä valmistelussa).

- Vuoden 2018 TAE:ssa esitettyä finanssisijoitusmäärärahaa ei vielä ole kohdennettu, vaan valmistelut ovat käynnissä ja lopullisia päätöksiä tehdään mahdollisimman nopeasti. Päätösten ja sopimusten tekemisen jälkeen määrärahaa saadaan käyttöön nopeastikin ja se käytetään vuoden 2018 kuluessa.

Täydennetyt tiedot VaV:n hallinto- ja turvallisuusjaoston kuulemistilaisuudessa 20.9.2017 esitettyjen kysymysten osalta:

Kysymys siitä, miten ODA-laskennassa otetaan huomioon erityisesti turvapaikanhakijoihin liittyvät menot, ja miten Suomen käytäntö vertautuu muihin maihin:

- Pakolaisten vastaanottokulut raportoidaan osana julkista kehitysyhteistyötä (official development assistance, ODA) OECD:n kehitysapukomitean (DAC) tilastodirektiivin pohjalta, jonka kaikki jäsenmaat ovat hyväksyneet.
- Direktiivin mukaan pakolaisten vastaanotosta aiheutuneet välittömät kustannukset (mm. asuminen, ruoka, koulutus) ovat laskettavissa ODA:ksi ensimmäisen 12 kuukauden ajalta maahantulosta.
- Käytännössä Suomen kulut on laskettu kalenterivuositain turvapaikanhakijoiden keskimääräisen päiväkustannuksen, hyväksytyjen päätösten ja käsittelyaikojen perusteella turvapaikkapäätökseen asti, ja kuntiin sijoittamisen jälkeen keskimääräisen kustannuksen mukaan ensimmäiseen 12 kuukauteen asti.
- Eri maat tulkitsevat ohjeita eri tavoilla; esim. pakolaisen määritelmä on ollut kiistanalainen. Suomi on tulkinnut direktiivejä niin, että pakolaisiksi katsotaan kiintiöpakolaisten lisäksi ne turvapaikanhakijat, jotka saavat myönteisen turvapaikkapäätöksen. Tulkinta on pysynyt samana vuosikaudet. Suomen linjoilla ovat mm. Yhdysvallat, Belgia ja Hollanti, mutta esim. Ruotsi, Saksa ja Tanska laskevat mukaan myös hylättyjen turvapaikanhakijoiden kulut turvapaikkapäätökseen asti.
- Raportointikäytäntöjen yhtenäistämisestä on neuvoteltu DAC:in jäsenmaiden kesken viimeisen vuoden ajan. DAC:n ministerikokous päättää varsinaisen ohjeistuksen uudistamisesta lokakuussa 2017.

Kabulin suurlähetystön osalta kysyttiin sen ylläpitämisen tarkoituksenmukaisuutta johtuen edustuston suurista kustannuksista, ja esitettiin kysymys siitä, että onko sen sulkemista harkittu.

- Poliittisten painotusten johdosta lähetystyä on pidetty tärkeänä eikä olla sulkemassa.
- Lisätietona ilmoitetaan, että Kabulin vuosittaiset menot ovat vuonna 2016 olleet n. 4,1 milj. euroa, josta hieman yli 1,5 milj. euroa toimintamenomomentilta 24.01.01 ja hieman yli 2,5 milj. euroa varsinaisen kehitysyhteistyön momentilta 24.30.66. Kehitysyhteistyömenoista on maksettu edustuston vartiointi- ja turvallisuuspalveluita n. 2 milj. euroa.